

УДК 327.5

Волобуєв В.В.¹

¹канд. філос. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

КОНСЦІЄНТАЛЬНА ТА ГІБРИДНА ВІЙНА: ЩОДО РАНГУ КАТЕГОРІЙ

Запропонований варіант вирішення проблеми верифікації категоріального співвідношення ґрунтується на методі контент-аналізу як

головного серед іншого методологічного інструментарію і спробою доповнити певні інтерпретації в характеристиці змісту окремих тем деяких навчальних дисциплін за спеціальністю «Політологія». Як відомо, сутністю методу контент-аналізу є фіксація визначених одиниць змісту того, що досліджується і, потім, квантифікація отриманих даних. Сучасна практика контент-аналізу до базових процедур включає виявлення смислових одиниць та виділення одиниць підрахунку. В межах запропонованого, була застосована перша процедура і серед інших смислових одиниць були проаналізовані такі смислові одиниці як поняття, визначені в окремих термінах [1]. Тож, вже на початку аналізу понять, ми стикаємося з «консцієнтальним пошкодженням» як результатом гібридної війни: на думку вітчизняних дослідників термін «консцієнтальна війна» належить російським вченим, через що вітчизняні науковці фіксують в своїх працях даний феномен як «гібридна війна» [2]. Наведені нижче приклади точно фіксують цю різницю ґносеологічного результату на одному й тому ж онтологічному ґрунті:

російській варіант: «Найважливіше питання, хто є суб'єктом, який веде війну. Якщо цим суб'єктом є народ або цивілізація, то це складна єдність еліт і народних груп, які разом уособлюють цивілізацію. І з цієї точки зору для мене консцієнтальна війна в умовах протиборства, яке йде, це можливість наносити такі удари і збитки, щоб стало можливим цивілізаційне «перевербування» [3];

вітчизняний варіант: «На відміну від традиційного розуміння явища війни (конвенційна війна з використанням зброї та техніки) гібридна війна інтегрує різні типи та способи ведення війни, направлені на досягнення її головної мети в інформаційній, кібернетичній, економічній, дипломатичній, юридичній та консцієнтальній складових» [4].

Зауважимо, що, на нашу думку, в дискусії взагалі аргумент завжди «чистіший» за контраргумент, тому що «онтологічність» контраргументу не завжди спирається на те саме онтологічне поле: епоха «справедливих» і «не справедливих» війн, схоже, минула, і українські контраргументи можуть виявитися аргументами іншої, третьої сторони.

Тож, в рамках аналізу феномена пропонуємо розглядати категорію «консцієнтальна війна» в якості базової, як таку, що визначає об'єкт дослідження, а категорію «гібридна війна» - в якості похідної, як предмет дослідження того, що називають вищою формою стосунків між державами, а саме – війни. Автор бачить «гібридну війну» як певну практику в кожному певному випадку, коли застосовується конкретний набір інструментів впливу і він має бути оригінальним за своїм складом процедур, порядком їх застосування, кількістю цілей та т.п... Гібридна війна, таким чином, - є певним опредмеченням консцієнтальної війни, універсального комплексу

впливу. Саме такий підхід до структуризації категоріального апарату дає можливість дійти до, певною мірою, евристичних висновків:

по-перше, історично, якщо об'єкт агресії був або сильним, або цінним - будь-яка війна ставала гібридною;

по-друге, сучасний суб'єкт агресії зацікавлений у фіксації своєї агресії на рівні гібридної війни, тому що це дозволяє йому локалізувати конфлікт в кордонах лімітрофу і мати з цього ресурсний зиск [5];

по-третє, на прикладі україно-російського конфлікту, в інтересах сторони, що зазнає агресії, здолати міф лімітрофної війни та «підняти» розуміння конфлікту до нового рівня – консцієнтальної війни, де фронт набуде цивілізаційного масштабу, а агресорне матиме ані флангів, ані тилу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Дмитрієв І. Контент-аналіз: сутність, задачі, процедури. URL : <https://psyfactor.org/lib/k-a.htm>
2. Арабаджієв Д.Ю., Сергієнко Т.І. Маніпулювання свідомістю суспільства в умовах інформаційної та гібридної війни в Україні // Гілея: науковий вісник. К.: «Видавництво «Гілея», 2019. Вип. 146 (№ 7). Ч. 3. Політичні науки. С.12-15
3. Громыко Ю. В. Консциентальная война по глобальному миропереустройству (концептуальное управление амальгамными локальными конфликтами). URL: http://www.intelros.ru/subject/karta_bud/10579konscientalnayavojnapoglobalnomumiropereustrojstvukonceptualnoeupravlenieamalgamnymilokalnymikonfliktami.html
4. Бондаренко О., Гречка С. Міфологічний вимір консцієнтальної війни. URL: <https://studfile.net/preview/8139223/>
5. Комлева Н.А. Лимитроф в современном геополитическом процессе. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/limitrof-v-sovremennom-geopoliticheskom-protssesse/viewer>